

Koniunktura konsumencka ^{*)} **Listopad 2008 r.**

Wyniki badania przeprowadzonego w listopadzie 2008 r. potwierdzają zanotowane w poprzednim miesiącu znaczne pogorszenie nastrojów konsumenckich polskiego społeczeństwa. W porównaniu z poprzednim miesiącem **bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej** zwiększył się 0,5 pp. i ukształtował na poziomie –12,6 pp., natomiast **wskaźnik wyprzedzający** zmniejszył się o 1,5 pp. i wyniósł –19,5 pp.

Poziom wskaźników za ostatnie dwa miesiące 2008 r. wskazuje, że możliwe jest spowolnienie dynamiki konsumpcji indywidualnej już w IV kwartale tego roku oraz w kolejnych miesiącach roku przyszłego.

Zanotowane zmiany obydwu wskaźników **ufności konsumenckiej** wynikają z pogorszenia ocen zmian w ogólnej sytuacji gospodarczej kraju (w ostatnich 12 miesiącach), a zwłaszcza zmian poziomu bezrobocia (w najbliższych 12 miesiącach) oraz lekkiej poprawy ocen zmian sytuacji finansowej gospodarstw domowych (zarówno w ostatnich, jak i najbliższych 12 miesiącach), oczekiwanych zmian ogólnej sytuacji gospodarczej kraju (w najbliższych 12 miesiącach), obecnego dokonywania ważnych zakupów i oszczędzania pieniędzy (w najbliższych 12 miesiącach).

W wynikach za listopad 2008 r. szczególną uwagę zwraca wzrost bardzo negatywnych ocen oczekiwanych zmian w poziomie bezrobocia w kraju, które ukształtowały się na poziomie sprzed trzech lat. Znaczny wzrost tego wskaźnika wynika zarówno z obaw powodowanych zapowiadanymi zwolnieniami pracowników zatrudnionych w kraju, jak również z obaw przed powrotem emigrantów z krajów zachodnio-europejskich.

^{*)} Od stycznia 2004 r. badanie koniunktury konsumenckiej prowadzone jest z częstotliwością miesięczną – jako badanie wspólne Głównego Urzędu Statystycznego oraz Narodowego Banku Polskiego. W listopadzie 2008 r. badanie przeprowadzono na próbie 1727 gospodarstw domowych.

Najważniejszymi wskaźnikami, obliczanymi na podstawie przeprowadzonych badań, są: 1) bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej – obrazujący bieżące tendencje zmian w konsumpcji indywidualnej (tablica I) oraz 2) wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej – obrazujący oczekiwane w najbliższych miesiącach zmiany w tendencjach konsumpcji indywidualnej (tablica II). Obydwa wskaźniki ufności konsumenckiej mogą przyjmować wartości od –100 do +100. Wartość dodatnia oznacza przewagę liczebną konsumentów nastawionych optymistycznie nad konsumentami nastawionymi pesymistycznie, natomiast wartość ujemna oznacza przewagę liczebną konsumentów nastawionych pesymistycznie nad konsumentami nastawionymi optymistycznie. Szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne badania przedstawiono w publikacji „Koniunktura konsumencka. Tendencje zmian październik 2003—styczeń 2004”.

Od maja 2004 r. wyniki badań publikowane są w miesięcznych (ok. 28 danego miesiąca) i kwartalnych (przedstawianych na konferencjach prasowych o sytuacji społeczno-gospodarczej w danym kwartale) „Informacjach sygnałnych”, a także zamieszczane na stronie internetowej GUS.

Opracowanie:

Departament Pracy i Warunków Życia

Kontakt w sprawach merytorycznych: *Kazimierz Latuch,*
tel. (0-22) 608–32–06; e-mail: K.Latuch@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS: tel. (0-22) 608 30 57, fax (0-22) 608 31 87,
e-mail: w.lagodzinski@stat.gov.pl

Stanowisko prasowe w CIS do bezpośredniego odbioru materiałów prasowych, czynne w dniach publikowania o godz. 14:00

Internet: www.stat.gov.pl

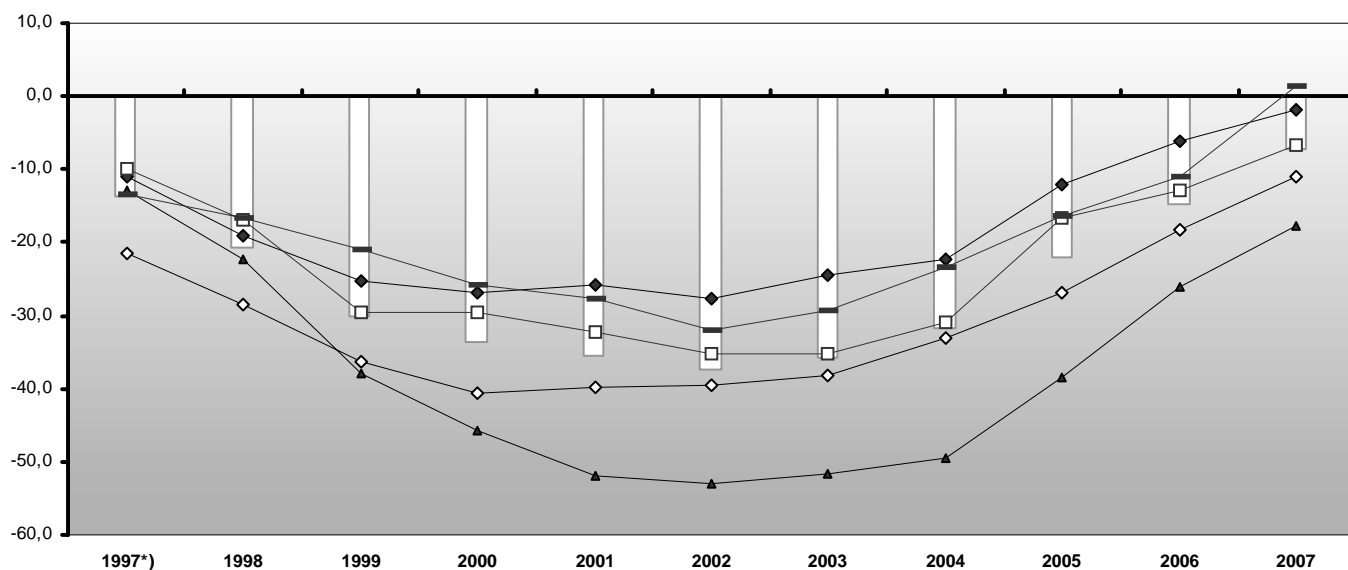
Tablica I. BIEŻĄCY WSKAŹNIK UFNOŚCI KONSUMENCKIEJ

Bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej jest średnią sald ocen zmian sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju oraz obecnego dokonywania ważnych zakupów.

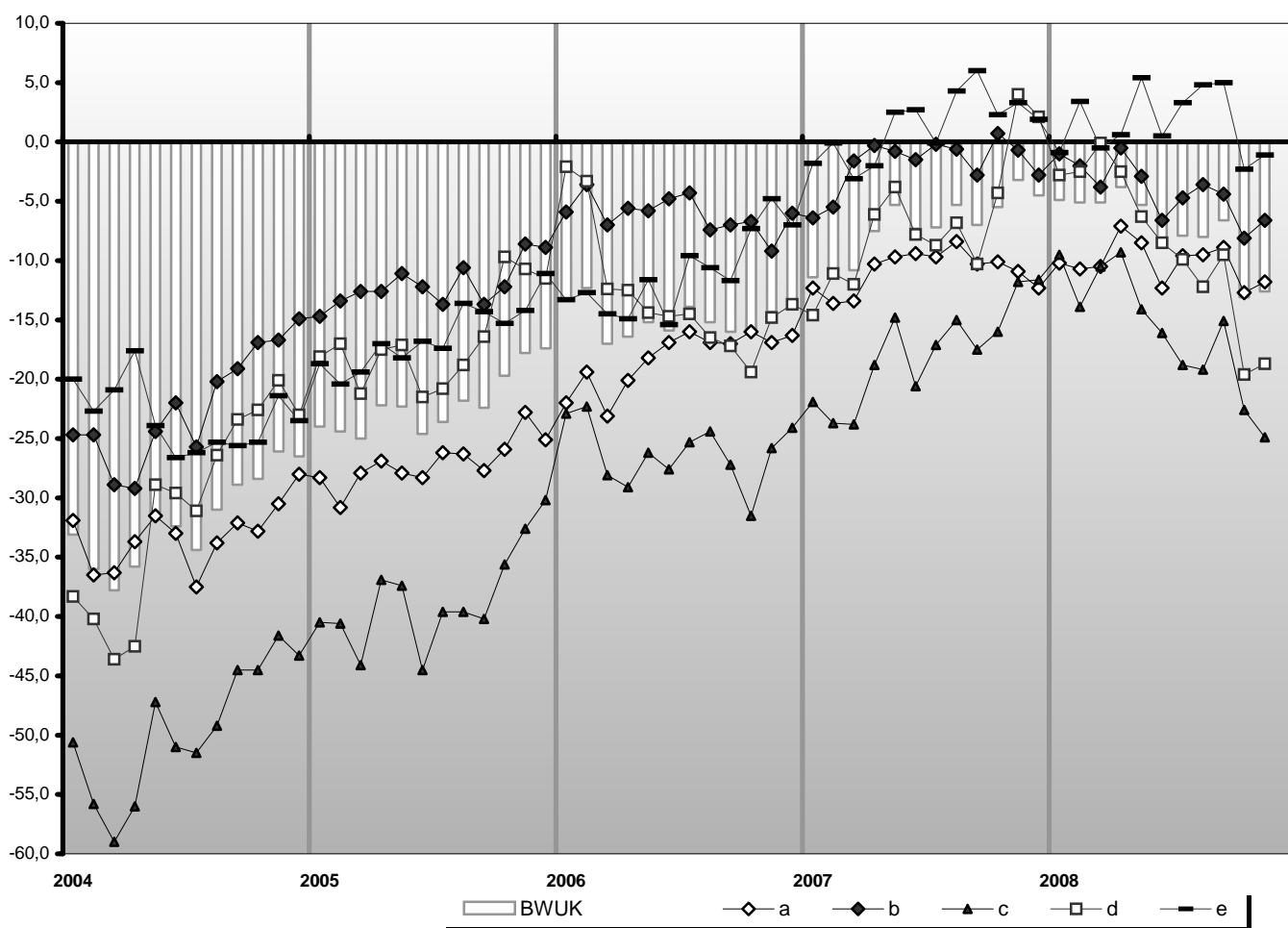
Okres badania ankietowego		Zmiany sytuacji finansowej gospodarstwa domowego w:		Zmiany ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju w:		Obecne dokonywanie ważnych zakupów	Wskaźnik ufności konsumenckiej BWUK
Rok	Miesiąc	ostatnich 12 miesiącach	najbliższych 12 miesiącach	ostatnich 12 miesiącach	najbliższych 12 miesiącach		
		a	b	c	d	e	
		<i>w procentach</i>					
1997 *)		-21,6	-11,0	-12,8	-10,0	-13,4	-13,8
1998		-28,6	-19,2	-22,3	-17,0	-16,6	-20,8
1999		-36,3	-25,3	-37,9	-29,7	-21,0	-30,0
2000		-40,6	-26,8	-45,8	-29,5	-25,8	-33,7
2001		-39,7	-25,8	-51,8	-32,2	-27,8	-35,5
2002		-39,6	-27,8	-52,9	-35,1	-32,1	-37,5
2003		-38,1	-24,5	-51,7	-35,2	-29,4	-35,8
2004		-33,1	-22,3	-49,5	-30,8	-23,3	-31,8
2005		-27,0	-12,0	-38,5	-16,7	-16,4	-22,1
	01	-28,3	-14,7	-40,5	-18,1	-18,7	-24,0
	02	-30,8	-13,4	-40,6	-17,0	-20,4	-24,4
	03	-27,9	-12,6	-44,1	-21,2	-19,4	-25,0
	04	-26,9	-12,6	-36,9	-17,5	-17,0	-22,2
	05	-27,9	-11,1	-37,4	-17,1	-18,2	-22,3
	06	-28,3	-12,2	-44,5	-21,5	-16,8	-24,6
	07	-26,2	-13,7	-39,6	-20,8	-17,4	-23,6
	08	-26,3	-10,6	-39,6	-18,8	-13,6	-21,8
	09	-27,7	-13,7	-40,2	-16,4	-14,3	-22,4
	10	-25,9	-12,2	-35,6	-9,7	-15,3	-19,7
	11	-22,8	-8,6	-32,6	-10,7	-14,2	-17,8
	12	-25,1	-8,9	-30,2	-11,5	-11,1	-17,4
2006		-18,2	-6,1	-26,2	-13,0	-11,1	-14,9
	01	-22,0	-5,9	-22,9	-2,1	-13,3	-13,2
	02	-19,4	-3,6	-22,3	-3,3	-12,7	-12,3
	03	-23,1	-7,0	-28,1	-12,4	-14,5	-17,0
	04	-20,1	-5,6	-29,1	-12,5	-14,9	-16,4
	05	-18,2	-5,8	-26,2	-14,4	-11,6	-15,2
	06	-16,9	-4,8	-27,6	-14,7	-15,4	-15,9
	07	-16,0	-4,3	-25,3	-14,5	-9,6	-13,9
	08	-16,9	-7,4	-24,4	-16,5	-10,6	-15,2
	09	-17,0	-7,0	-27,2	-17,2	-11,7	-16,0
	10	-16,0	-6,7	-31,5	-19,4	-7,3	-16,2
	11	-16,9	-9,2	-25,8	-14,8	-4,8	-14,3
	12	-16,3	-6,0	-24,1	-13,7	-7,0	-13,4
2007		-10,9	-1,9	-17,7	-6,6	1,3	-7,1
	01	-12,3	-6,4	-21,9	-14,6	-1,8	-11,4
	02	-13,6	-5,5	-23,7	-11,1	-0,1	-10,8
	03	-13,4	-1,6	-23,8	-12,0	-3,1	-10,8
	04	-10,3	-0,3	-18,8	-6,1	-2,0	-7,5
	05	-9,7	-0,8	-14,8	-3,8	2,5	-5,3
	06	-9,4	-1,5	-20,6	-7,8	2,7	-7,3
	07	-9,7	-0,2	-17,1	-8,7	-0,1	-7,2
	08	-8,4	-0,6	-15,0	-6,8	4,3	-5,3
	09	-10,3	-2,8	-17,5	-10,3	6,0	-7,0
	10	-10,1	0,7	-16,0	-4,3	2,3	-5,5
	11	-10,9	-0,7	-11,8	4,0	3,3	-3,2
	12	-12,3	-2,8	-11,6	2,1	1,9	-4,5
2008							
	01	-10,2	-1,0	-9,5	-2,8	-0,9	-4,9
	02	-10,7	-2,0	-13,9	-2,5	3,4	-5,1
	03	-10,5	-3,8	-10,5	-0,1	-0,5	-5,1
	04	-7,1	-0,5	-9,3	-2,5	0,6	-3,8
	05	-8,5	-2,9	-14,1	-6,3	5,4	-5,3
	06	-12,3	-6,6	-16,1	-8,5	0,5	-8,6
	07	-9,6	-4,7	-18,8	-9,9	3,3	-7,9
	08	-9,5	-3,6	-19,2	-12,2	4,8	-8,0
	09	-8,9	-4,4	-15,1	-9,5	5,0	-6,6
	10	-12,7	-8,1	-22,6	-19,6	-2,3	-13,1
	11	-11,8	-6,6	-24,9	-18,7	-1,1	-12,6

*) kwiecień, lipiec, październik

Wykres Ia. BIEŻĄCY WSKAŹNIK UFNOŚCI KONSUMENCKIEJ (BWUK) ORAZ JEGO WARTOŚCI SKŁADOWE (W PROCENTACH) WEDŁUG LAT

Wykres Ic. BIEŻĄCY WSKAŹNIK UFNOŚCI KONSUMENCKIEJ (BWUK) ORAZ JEGO WARTOŚCI SKŁADOWE (W PROCENTACH) WEDŁUG MIESIĘCY W LATACH 2004 – 2008

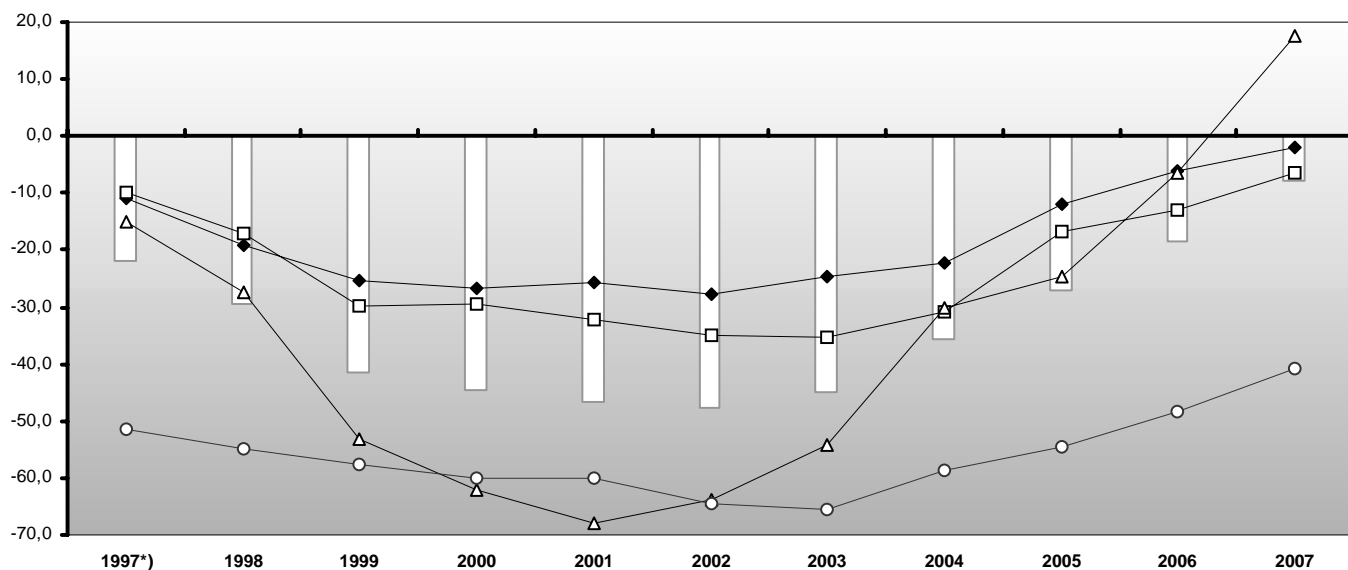
Tablica II. WYPRZEDZAJĄCY WSKAŹNIK UFNOŚCI KONSUMENCKIEJ

Wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej jest średnią sald ocen zmian sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju, trendów poziomu bezrobocia (ze znakiem przeciwnym) i oszczędzania pieniędzy w najbliższych 12 miesiącach.

Okres badania ankietowego		Zmiany sytuacji finansowej gospodarstwa domowego	Zmiany ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju	Zmiany poziomu bezrobocia (ze znakiem przeciwnym)	Oszczędzanie pieniędzy	Wskaźnik ufności konsumenckiej WWUK
Rok	Miesiąc	b	d	f	g	
w procentach						
1997 *)		-11,0	-10,0	-15,0	-51,4	-21,9
1998		-19,2	-17,0	-27,3	-55,0	-29,6
1999		-25,3	-29,7	-53,1	-57,6	-41,4
2000		-26,8	-29,5	-62,0	-60,1	-44,6
2001		-25,8	-32,2	-68,0	-60,1	-46,5
2002		-27,8	-35,1	-63,8	-64,6	-47,8
2003		-24,5	-35,2	-54,1	-65,4	-44,8
2004		-22,3	-30,8	-30,3	-58,8	-35,7
2005		-12,0	-16,7	-24,8	-54,6	-27,2
	01	-14,7	-18,1	-21,5	-54,0	-27,2
	02	-13,4	-17,0	-27,5	-55,1	-28,4
	03	-12,6	-21,2	-28,4	-53,4	-29,0
	04	-12,6	-17,5	-24,8	-53,7	-27,3
	05	-11,1	-17,1	-26,1	-53,1	-27,0
	06	-12,2	-21,5	-30,5	-57,8	-30,6
	07	-13,7	-20,8	-29,4	-56,1	-30,2
	08	-10,6	-18,8	-27,9	-55,8	-28,4
	09	-13,7	-16,4	-25,9	-55,5	-28,0
	10	-12,2	-9,7	-21,6	-53,6	-24,4
	11	-8,6	-10,7	-18,0	-53,2	-22,7
	12	-8,9	-11,5	-16,5	-53,4	-22,7
2006		-6,1	-13,0	-6,3	-48,3	-18,5
	01	-5,9	-2,1	-10,8	-49,2	-17,1
	02	-3,6	-3,3	-12,7	-50,5	-17,6
	03	-7,0	-12,4	-16,2	-50,7	-21,7
	04	-5,6	-12,5	-14,3	-50,0	-20,8
	05	-5,8	-14,4	-9,6	-48,6	-19,7
	06	-4,8	-14,7	-8,7	-49,5	-19,5
	07	-4,3	-14,5	-4,7	-46,9	-17,7
	08	-7,4	-16,5	-4,6	-47,8	-19,2
	09	-7,0	-17,2	-3,4	-47,5	-18,9
	10	-6,7	-19,4	0,8	-46,6	-18,1
	11	-9,2	-14,8	3,3	-47,3	-17,1
	12	-6,0	-13,7	5,9	-45,3	-14,9
2007		-1,9	-6,6	17,6	-40,7	-7,9
	01	-6,4	-14,6	11,0	-43,4	-13,4
	02	-5,5	-11,1	8,7	-42,8	-12,7
	03	-1,6	-12,0	9,9	-40,8	-11,2
	04	-0,3	-6,1	16,5	-41,7	-8,0
	05	-0,8	-3,8	18,9	-39,7	-6,4
	06	-1,5	-7,8	19,0	-37,6	-7,0
	07	-0,2	-8,7	22,5	-41,1	-6,9
	08	-0,6	-6,8	21,7	-40,9	-6,7
	09	-2,8	-10,3	21,8	-38,3	-7,4
	10	0,7	-4,3	22,0	-40,3	-5,5
	11	-0,7	4,0	19,6	-40,3	-4,4
	12	-2,8	2,1	19,7	-41,3	-5,6
2008						
	01	-1,0	-2,8	17,7	-37,1	-5,9
	02	-2,0	-2,5	14,7	-38,1	-7,1
	03	-3,8	-0,1	15,5	-42,2	-7,7
	04	-0,5	-2,5	15,3	-34,1	-5,5
	05	-2,9	-6,3	11,9	-38,1	-8,9
	06	-6,6	-8,5	12,0	-39,4	-10,7
	07	-4,7	-9,9	9,5	-37,5	-10,7
	08	-3,6	-12,2	6,0	-36,2	-11,6
	09	-4,4	-9,5	7,5	-35,0	-10,4
	10	-8,1	-19,6	-5,3	-38,4	-18,0
	11	-6,6	-18,7	-15,8	-36,4	-19,5

*) kwiecień, lipiec, październik

Wykres IIa. WYPRZEDZAJĄCY WSKAŹNIK UFNOŚCI KONSUMENCKIEJ (WWUK) ORAZ JEGO WARTOŚCI SKŁADOWE (W PROCENTACH) WEDŁUG LAT

Wykres IIc. WYPRZEDZAJĄCY WSKAŹNIK UFNOŚCI KONSUMENCKIEJ (WWUK) ORAZ JEGO WARTOŚCI SKŁADOWE (W PROCENTACH) WEDŁUG MIESIĘCY W LATACH 2004 – 2008

